

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM
OCENIANIA
EDUKACJI Wczesnoszkolnej**

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 16 W PRZEMYŚLU

1. Cele edukacyjne (opracowane w oparciu o podstawę programową).

Nadrzędnym celem kształcenia i wychowania na etapie nauczania początkowego jest zapewnienie opieki dziecku i wspomaganie jego rozwoju.

Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna powinna:

1. Zapewnić dziecku harmonijny rozwój osobowości w sferach: intelektualnej, fizycznej, psychicznej i moralnej.
2. Rozwijać podstawowe umiejętności służące świadomemu uczeniu się, głównie umiejętności czytania, pisania, liczenia.
3. Uwzględniać indywidualne potrzeby dziecka, umacniać wiarę we własne siły i umożliwiać osiągnięcie sukcesu.
4. Stwarzać warunki rozwijania samodzielności, kreatywności i zainteresowań.
5. Pomagać w kształtowaniu pozytywnego obrazu samego siebie oraz rozpoznawać i nazywać własne i cudze uczucia.
6. Kształtować umiejętność porozumiewania się z rówieśnikami i dorosłymi w różnych sytuacjach.
7. Uczyć rozwiązywania problemów, sytuacji konfliktowych oraz podejmowania decyzji.
8. Wdrażać do czynnego uczestnictwa w pracy zespołu, do wykonywania zadań wspólnie z innymi.
9. Kształtować poczucie przynależności do środowiska szkolnego, lokalnego, regionalnego oraz poczucia tożsamości narodowej.
10. Rozwijać nawyki i umiejętności związane z bezpiecznym uczestnictwem w ruchu drogowym.
11. Rozbudzać potrzeby kontaktu z przyrodą.

Z celów ogólnych edukacji wynikają zadania wychowawcze, opiekuńcze oraz dydaktyczne dla szkoły i nauczyciela.

Do najważniejszych należą:

1. Uświadomienie uczniom, że rodzina, środowisko lokalne i ojczyzna stanowią wielką wartość w życiu każdego człowieka i że każdy ma wobec tych wspólnot obowiązki.
2. Uczenie zwyczajów, obyczajów i właściwych postaw wobec członków rodziny, kolegów szkolnych, nauczycieli i innych ludzi.
3. Uświadomienie uczniom zwyczajów, obyczajów i zachowań dla właściwych dla przedstawicieli kultury obszaru nauczanego języka obcego.
4. Uświadomienie właściwych zachowań w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów, w tym właściwych zachowań w ruchu drogowym.
5. Uczenie właściwych zachowań w stosunku do zwierząt i otaczającej przyrody.
6. Rozpoznawanie poziomu sprawności warunkującego opanowanie przez uczniów czytania, pisania i liczenia.
7. Rozpoznawanie poziomu sprawności warunkującego opanowanie przez uczniów podstawowych umiejętności: rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisania prostych zdań w języku obcym.
8. Zachęcanie uczniów do nauki języka obcego oraz rozwijanie świadomości językowej poprzez porównanie języka ojczystego i języków obcych.
9. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych.
10. Prowadzenie odpowiednich ćwiczeń usprawniających te umiejętności.
11. Zapoznanie dzieci z polską i światową klasyczną literaturą dziecięcą, w tym z baśniami i legendami także w języku obcym.

2. Sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów.

2.1 Ocena bieżąca w edukacji wczesnoszkolnej:

- Odbywa się każdego dnia w trakcie zajęć szkolnych.
- Daje dziecku informacje o tym, co już umie, nad czym musi popracować, jak daleko jest na drodze do osiągnięcia celu.
- Uwzględnia możliwości dziecka: nie wszyscy przecież w tym samym czasie są w stanie opanować jakąś umiejętność, a niektórzy nigdy nie będą biegli w danym zakresie.
- Bierze pod uwagę wkład pracy dziecka, jego wysiłek włożony w wykonanie jakiegoś zadania.
- Zachęca do dalszej pracy i uświadamia, że wysiłek się opłaca.
- Nie zawiera krytyki ucznia.
- Uwzględnia postęp, jaki dokonał się w dziecku.

2.2 Poziom osiągnięć ucznia oceniany jest i odnotowywany w dziennikach lekcyjnych za pomocą przyjętych punktów, zgodnie z ustalonymi kryteriami oceny bieżącej:

- dla klas I załącznik nr 1,
- dla klas II załącznik nr 2,
- dla klas III załącznik nr 3.

Skala punktacji:

6 pkt. – otrzymują uczniowie, którzy opanowali umiejętności wykraczające poza program danej klasy

5 pkt. – otrzymują uczniowie, którzy opanowali umiejętności podstawowe i ponadpodstawowe

4 pkt. - otrzymują uczniowie, którzy opanowali umiejętności podstawowe

3 pkt. - otrzymują uczniowie, którzy w mniejszym stopniu opanowali umiejętności podstawowe

2 pkt. - otrzymują uczniowie, którzy opanowali umiejętności konieczne

1 pkt. - otrzymują uczniowie, którzy posiadają znikome umiejętności

2.3 Bieżąca obserwacja zachowania ucznia odnotowywana jest w dziennikach lekcyjnych za pomocą symboli i zwrotów, przyjętych zgodnie z ustalonymi kryteriami oceniania zachowania ucznia (załącznik nr 4).

Przyjęte symbole i zwroty:

wz – uczeń zachowuje się wzorowo

bd – uczeń zachowuje się bardzo dobrze

db – uczeń zachowuje się dobrze

p – uczeń zachowuje się poprawnie

nd – uczeń zachowuje się nieodpowiednio

ng – uczeń zachowuje się nagannie

Powyższe symbole literowe służą nauczycielowi do odnotowywania spostrzeżeń dotyczących ucznia na kartach obserwacji dziecka, w dziennikach lekcyjnych, zeszytach.

2.4 Poziom osiągnięć uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oceniany jest i odnotowywany w dziennikach lekcyjnych za pomocą przyjętych punktów, zgodnie z ustalonymi kryteriami oceny bieżącej:

- dla klas I załącznik nr 5,
- dla klas II załącznik nr 6,
- dla klas III załącznik nr 7.

Oceniając uczniów nauczyciel uwzględnia przyjętą skalę oraz następujące kryteria:

- przygotowanie ucznia do zajęć,
- samopoczucie ucznia w danym dniu,
- jego zaangażowanie,
- motywację do pracy,
- włożony wysiłek przy wykonywaniu zadań,
- systematyczność,
- właściwą postawę podczas współpracy z nauczycielem w osiągnięciu celów edukacyjnych i wychowawczych,
- umiejętność korzystania z różnorodnych środków dydaktycznych,
- umiejętność współdziałania w grupie.

U uczniów z zaburzeniami ruchowymi i manualnymi ocenie nie podlega:

- poziom graficzny pisma,
- estetyka wykonania prac,
- poprawność rysowania figur geometrycznych i mierzenia.

U uczniów z upośledzeniem umysłowym ocenie nie podlega:

- wypowiedzianie się zdaniami złożonymi,
- błędy w wypowiedziach ustnych i pisemnych spowodowane wadą wymowy,
- precyzja i motoryka ruchów,
- tempo i płynność czytania,
- rozumienie samodzielnie czytanych dłuższych tekstów,
- samodzielne rozwiązywanie arytmetycznych zadań złożonych.

U uczniów z mózgowym porażeniem dziecięcym ocenie nie podlega:

- strona graficzna prac i zeszytów,
- błędy w pisaniu i wypowiedzaniu się spowodowane wadą wymowy,
- poprawność rysowania figur geometrycznych i mierzenia,
- mylenie liter, cyfr i wyrazów graficznie podobnych.

U uczniów niedowidzących ocenie nie podlega:

- poziom graficzny pisma,
- mylenie liter i cyfr podobnych,
- przestawianie i opuszczanie liter,
- estetyka wykonania prac,
- błędy ortograficzne wynikające z zaburzonej percepcji wzrokowej,
- poprawność rysowania figur geometrycznych i ich mierzenia.

U uczniów niedosłyszających ocenie nie podlega:

- intonacja i rozumienie czytanych treści,
- błędy w wypowiedziach ustnych i pisemnych nie związane ze znajomością zasad ortograficznych.
- nauczyciel na podstawie zebranych wiadomości i obserwacji ucznia dokonuje oceny opisowej, która ma charakter informacyjny, diagnostyczny i motywacyjny.

2.5 Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

- 1) wypowiedzi ustne,
- 2) prace pisemne:
 - wypowiedzi pisemne (kilkudzaniowa wypowiedź, opis, opowiadanie, list, zaproszenie, zawiadomienie, życzenia, notatka)
 - pisanie z pamięci, pisanie ze słuchu (dyktanda)
 - sprawdziany,
 - testy,
 - kartkówki,
- 3) prace domowe,
- 4) aktywność na lekcji,
- 5) działalność artystyczną,
- 6) działalność ruchową.

3. Klasyfikowanie śródroczne i roczne.

W edukacji wczesnoszkolnej ogromną rolę pełni ocena opisowa, która jest ustnym lub pisemnym poinformowaniem o postępach ucznia.

3.1 Ocena opisowa dostarcza informacji:

- a) **uczniowi** – dostarcza informacji o efektach jego szkolnej aktywności, wskazówek jak pokonać napotkane trudności; motywuje do dalszego wysiłku, jest zachętą do samooceny, umacnia wiarę we własne możliwości.
- b) **rodzicom** – dostarcza rzetelnej, szczegółowej informacji o ich dziecku, na podstawie której będą mogli w porę podejmować właściwe działania na rzecz jego dalszego, prawidłowego rozwoju.
- c) **nauczycielowi** – dostarcza informacji, na jakim poziomie rozwoju znajduje się uczeń w danym momencie edukacji oraz o tym, czy stosowany przez nauczyciela system pracy z uczniem jest efektywny.

3.2 Ocena opisowa spełnia następujące funkcje:

- a) **diagnostyczną** – dając odpowiedzi na pytanie, jak daleko w rozwoju jest uczeń względem wymagań stawianych przez nauczyciela,
- b) **informacyjną** – przekazując informacje, co dziecku udało się poznać, zrozumieć, opanować, nauczyć, jakie dziecko zdobyło umiejętności, co już potrafi, jaki jest wkład jego pracy,
- c) **korekcyjną** – odpowiadając na pytanie, co uczeń ma już opanowane, co robi dobrze, nad czym musi jeszcze popracować, co poprawić, zmienić, udoskonalić,
- d) **rozwojową** – odpowiadając na pytanie, czy dokonały się zmiany w samym dziecku, jakie jest tempo i dynamika tych zmian.

3.3 **Ocena opisowa śródroczna** informująca o efektach edukacyjnych ucznia i jego zachowaniu wystawiana jest po I semestrze nauki w formie „Karty śródrocznej oceny opisowej” (załącznik nr 8) i „Karty śródrocznej oceny opisowej zachowania” (załącznik nr 9), które gromadzone są przy arkuszach ocen.

3.4 **Ocena opisowa końcoworoczna w klasach I - III** ma charakter ogólny i informuje o:

- poziomie osiągniętych umiejętności zawartych w podstawie programowej (dotyczy ona przede wszystkim umiejętności w zakresie słuchania, mówienia, czytania, rozumienia czytanego tekstu, pisania, liczenia oraz umiejętności rozwiązywania problemów, poznawania otoczenia i świata przyrody, śpiewania i muzykowania, twórczego działania i sprawności ruchowej),
- potrzebach rozwojowych i edukacyjnych ucznia, związanych z przewyciężaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień,
- aktywności ucznia i jego zachowaniu w środowisku społecznym.

3.5 Ocena końcoworoczna ucznia tworzona jest zgodnie z ustalonymi kryteriami (załącznik nr 10), ze wskazaniem potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia związanych z rozwijaniem zdolności (załącznik nr 11) lub przewyciężaniem trudności w nauce (załącznik nr 12).

4. Sposoby informowania uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach zawartych w PSO, o których mowa w pkt. 2 - 3.

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel zapoznaje uczniów i rodziców z przedmiotowym systemem oceniania edukacji wczesnoszkolnej.
2. Informacje o postępach ucznia w nauce, jego pracy na zajęciach i zachowaniu rodzice uzyskują podczas:
 - kontaktów indywidualnych z nauczycielem,
 - podczas zebrań z rodzicami.